

Belastingdienst

Rekenregels en handleiding loonheffingen over bijstands- uitkeringen 2017

Gemeenten en de svb zijn wettelijk verplicht om loonheffingen te betalen over bijstandsuitkeringen.

In deze handleiding staan de regels die daarvoor in 2017 gelden.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Belaste en onbelaste uitkeringen	5
2.1	Belaste uitkeringen	5
2.2	Onbelaste uitkeringen en verstrekkingen	5
2.3	Bijzondere bijstand	5
2.4	Bijstandsuitkering als aanvulling op overig belast inkomen	6
2.5	Alimentatie	6
2.6	Geldlening	6
2.7	Individuele inkomensvoetstuk	6
2.8	Stimuleringspremie	6
2.9	Vrijwilligersvergoeding	7
2.10	Overzichtstabellen	7
3	Rekenvoorschrift loonheffingen voor uitkeringen op grond van de Participatiewet	11
3.1	Verzelfstandiging van uitkeringsrechten	11
3.2	Rekenvoorschrift loonbelasting/premie volksverzekeringen voor uitkeringen op grond van de Participatiewet	11
3.2.1	Loonheffingskorting	11
3.2.2	Loonbelasting/premie volksverzekeringen over belaste bijstand	13
3.2.3	De loonbelastingtabel ('bijstandspercentagetarief')	14
3.3	Elders benutte loonheffingskorting	15
3.3.1	Loonheffingskorting berekenen op basis van het brutoloon	16
3.3.2	Loonheffingskorting berekenen op basis van het nettoloon	17
3.3.3	Bijzondere situaties	17
3.4	Rekenvoorschrift inkomensafhankelijke bijdrage Zvw voor uitkeringen op grond van de Participatiewet	18
3.4.1	Bijdrage-inkomen Zvw berekenen door gemeenten	18
3.4.2	Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw berekenen door de svb	19
3.5	Brutobijstand	20
3.6	Jaaropgave	20
4	Aangifte loonheffingen	21
4.1	Toelichting op enkele rubrieken van de aangifte loonheffingen	21
4.2	Aangifte loonheffingen corrigeren	23
4.2.1	Correctie over de jaargrens heen	23
5	Rekenvoorschrift voor bijstandsuitkeringen op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004	24
5.1	Rekenvoorschrift voor de berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen	24
6	Terugvordering van verstrekte bijstand	25
6.1	Terugvordering van bijstand die in het huidige kalenderjaar is verstrekt ('netto')	25
6.2	Terugvordering van bijstand die in voorgaande kalenderjaren is verstrekt ('bruto')	25
6.3	Ontvangsten op terugvordering	26
6.3.1	Loonbelasting/premie volksverzekeringen over ontvangsten	26
6.3.2	Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw over ontvangsten	27
6.3.3	Eindafrekening loonheffingen en ontvangsten	27
6.3.4	Saldering terugbetaalde vordering met reguliere bijstand	27
7	Verrekening tussen gemeenten, uuv en de svb	28
7.1	Andere verrekeningssituaties	28

8	Inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen heffingskortingen	29
8.1	Voorlopige teruggaaf	30
8.2	Kwijtschelding aanslag inkomstenbelasting	31
8.3	Bijzondere bijstand en buitengewone uitgaven	31
9	Inhoudingsplicht bij gemeenschappelijke regelingen	32
9.1	Delegatie	32
9.2	Mandaat	32
	Bijlage 1 – Gehanteerde letters	33
	Bijlage 2 – Percentages en bedragen loonbelasting/premie volksverzekeringen en Zvw voor bijstandsgerechtigden 2017	34
	Bijlage 3 – Afkortingen- en begrippenlijst	35

1 Inleiding

Deze handleiding is bedoeld voor gemeenten en de svb (Sociale Verzekeringsbank) die loonheffingen moeten inhouden over het brutoloon (het belastbare loon) van bijstandsuitkeringen op grond van:

- de Participatiewet
- het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004)

Met ‘u’ bedoelen wij in het vervolg de gemeenten en de svb.

In deze handleiding staat:

- welke regels er in 2017 gelden voor het heffen van de loonheffingen
Loonheffingen zijn: de loonbelasting/premie volksverzekeringen, de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet (werkgeversheffing Zvw en bijdrage Zvw). Maar in deze handleiding bedoelen we met ‘loonheffingen’ niet de premies werknemersverzekeringen. Want die premies hoeven over bijstandsuitkeringen niet betaald te worden.
- hoe u de loonheffingen over bijstandsuitkeringen moet berekenen

Deze handleiding behandelt de volgende onderwerpen:

- uitkeringen die op grond van de Participatiewet en het Bbz 2004 belast zijn voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de Zorgverzekeringswet (Zvw) en onbelaste uitkeringen (zie hoofdstuk 2)
- het rekenvoorschrift voor de bepaling van de hoogte van de loonheffingen (zie hoofdstuk 3)
- de aangifte loonheffingen (zie hoofdstuk 4)
- het berekenen van de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de werkgeversheffing Zvw bij de omzetting van de bijstand op grond van het Bbz 2004 (zie hoofdstuk 5)
- de terugvordering van ten onrechte verstrekte bijstand (zie hoofdstuk 6)
- verrekening tussen gemeenten, uwv en svb (zie hoofdstuk 7)
- de inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen heffingskortingen (zie hoofdstuk 8)
- de inhoudingsplicht op grond van de Wet op de loonbelasting 1964 (Wet LB) als de gemeente een gemeenschappelijke regeling kent, waardoor een verschuiving van de inhoudingsplicht kan plaatsvinden (zie hoofdstuk 9)

Verder vindt u de volgende informatie in de bijlagen:

- een overzicht van de gehanteerde letters (zie bijlage 1)
- de bedragen en percentages voor 2017 (zie bijlage 2)
- een afkortingenlijst (zie bijlage 3)

Aanvullende informatie

- De AOW-leeftijd is in 2017 65 jaar en 9 maanden.
- Met ingang van 2017 geldt dat leenbijstand aan een Bbz-gerechtigde die wordt omgezet in een gift, op het moment van omzetting een eindheffingsbestanddeel wordt. Dit bestanddeel is dus belast bij de gemeente en niet bij de Bbz-gerechtigde. Het hoort niet meer tot het verzamelinkomen voor de inkomstenbelasting en het toetsingsinkomen voor toeslagen. De Bbz-gerechtigde kan de eindheffing die de gemeente betaalt, niet als voorheffing verrekenen met de inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen. Gemeenten betalen over een belaste bijstandsuitkering altijd de werkgeversheffing Zvw. Gemeenten blijven de werkgeversheffing Zvw ook toepassen in de maanden nadat de bijstandsgerechtigde de AOW-leeftijd heeft bereikt.
- De svb houdt op de belaste bijstandsuitkering altijd de bijdrage Zvw in. De svb houdt de bijdrage Zvw ook in op de uitkering als de partner de AOW-leeftijd nog niet heeft bereikt.

Zie ook onze informatie voor bijstandsgerechtigden op belastingdienst.nl.

2 Belaste en onbelaste uitkeringen

2.1 Belaste uitkeringen

Op belaste bijstandsuitkeringen moet u loonbelasting/premie volksverzekeringen inhouden en de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw betalen.

Tot de belaste uitkeringen horen alle periodieke bijstandsuitkeringen die voorzien in de algemene kosten van het bestaan, zoals de landelijke normbijstand en de gemeentelijke toeslag voor algemeen noodzakelijke kosten.

2.2 Onbelaste uitkeringen en verstrekkingen

Als een bijstandsuitkering geen onderdeel uitmaakt van een reeks van uitkeringen, is deze onbelast. Het is dus belangrijk om te weten waarom de uitkering is toegekend: hebt u al eerder een dergelijke uitkering uitbetaald of betaalt u deze naar verwachting in de toekomst vaker uit? In die gevallen is de uitkering niet eenmalig en in principe belast. Op onbelaste bijstandsuitkeringen houdt u geen loonheffingen in.

2.3 Bijzondere bijstand

Eenmalige bijzondere bijstand

Een eenmalige bijzondere bijstand is onbelast.

Periodieke bijzondere bijstand

Een periodieke bijzondere bijstand is onbelast als deze is bedoeld om bepaalde noodzakelijke kosten te dekken. Het gaat dan om uitkeringen die niet draagkrachtverhogend zijn (niet inkomensvervangend of inkomensaanvullend zijn), maar bestedingsgebonden.

Periodieke bijzondere bijstand is belast als die inkomensaanvullend is.

Kinderen jonger dan 21 jaar

Als ouders hun plicht tot het onderhouden van kinderen niet meer nakomen, kan aan kinderen die jonger zijn dan 21 jaar, periodieke bijzondere bijstand worden verleend. Deze bijzondere bijstand is niet gekoppeld aan bepaalde kosten en heeft een periodiek karakter. Omdat de bijstandsgerechtigde een bedrag ontvangt dat vrij besteedbaar is (net als de algemene bijstand), is deze uitkering belast voor de loonheffingen.

Categoriale bijzondere bijstand

De categoriale bijzondere bijstand op grond van de Participatiewet is onbelast (zie overzichtstabel 1 van paragraaf 2.10).

Inkomensondersteunende maatregelen niet op grond van de Participatiewet

Periodieke (categoriale) inkomensondersteunende maatregelen die niet zijn gebaseerd op de Participatiewet (ook wel minimabeleid genoemd) zijn onbelast als deze uitkeringen bedoeld zijn om bepaalde noodzakelijke kosten te bestrijden (zie ook art. 3.104, onderdeel h, onder 4°, Wet IB 2001, en art. 17, eerste lid, onderdeel f, Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001).

Als periodieke (categoriale) inkomensondersteunende uitkeringen (niet op grond van de Participatiewet) belast zijn voor de loonheffingen, dan gelden de regels van deze handleiding niet.

2.4 Bijstandsuitkering als aanvulling op overig belast inkomen

Als de bijstandsgerechtigde aanvullende bijstand ontvangt naast belaste inkomsten, dan kunt u aan de bijstandsgerechtigde de volledige bijstandsuitkering uitbetalen en namens hem het nettobedrag van de andere periodieke uitkeringen in ontvangst nemen. In dit geval is alleen het bedrag van de aanvullende bijstand de grondslag voor het bepalen van de loonheffingen.

2.5 Alimentatie

Voor alimentatie-uitkeringen geldt dat partneralimentatie belast is en dat kinderalimentatie onbelast is. Als bij de hoogte van de bijstandsuitkering rekening is gehouden met belaste alimentatie, berekent u de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de werkgeversheffing Zvw ook over deze alimentatie. Dit gebeurt zowel in het geval dat u de alimentatie namens de bijstandsgerechtigde int en doorbetaalt, als in het geval dat de alimentatie rechtstreeks door de (ex-) echtgenoot aan de bijstandsgerechtigde wordt betaald.

Als u de bijstand op de onderhoudsplichtige verhaalt, is er geen sprake van doorbetaalde alimentatie. In dat geval betaalt u de (bij het ontbreken van overig inkomen) volledige bijstand uit.

2.6 Geldlening

Bijstandsuitkeringen in de vorm van een geldlening zijn onbelast. Uit schriftelijke stukken moet blijken dat het om een lening gaat.

2.7 Individuele inkomenstoeslag

Een individuele inkomenstoeslag¹ die de gemeente uitkeert, is altijd onbelast.

2.8 Stimuleringspremie

Een stimuleringspremie² tot maximaal € 2.392 per jaar, is onbelast als aan de volgende twee voorwaarden wordt voldaan:

- Het gaat om een een- of tweemaalige betaling.
- De bijstandsgerechtigde heeft geen vrijwilligersvergoeding³ gekregen⁴ in het jaar waarin de premie is uitbetaald. Bij samenloop van een stimuleringspremie en een vrijwilligersvergoeding (zie paragraaf 2.9) is de stimuleringspremie wel belast.

Als de premie belast is, hoeft de (ex-)bijstandsgerechtigde geen gegevens voor de loonheffingen in te leveren. U mag bij de inhouding van loonheffingen op belaste premies geen rekening houden met de loonheffingskorting. Verder geldt voor premies in verband met scholing of vrijwilligerswerk de groene tabel.

Betaalt u een werkaanvaardingspremie? En is deze belast? Dan is de premie loon uit tegenwoordige dienstbetrekking. Dat betekent dat u de witte tabel (code 012 voor maand) moet toepassen en niet het bijstandspercentagetarief (code 250). Om dit goed in de aangifte loonheffingen te verwerken, moet u de werkaanvaardingspremie met een eigen nummer inkomstenverhouding voor deze (ex-)bijstandsgerechtigde in de aangifte opnemen.

1 Artikel 36 van de Participatiewet.

2 Artikel 31, lid 2, onderdeel j van de Participatiewet.

3 Artikel 31, lid 2, onderdeel k van de Participatiewet.

4 Artikel 11b, onderdeel a van de Wet op de loonbelasting 1964.

2.9 Vrijwilligersvergoeding

Vanaf 1 april 2017 mag een bijstandsgerechtigde maximaal € 150 per maand (was: € 95) ontvangen als vrijwilligersvergoeding zonder dat er op zijn uitkering wordt gekort. Vanaf die datum is het vrijgestelde bedrag per jaar € 1.500 (was: € 764).

De vrijgestelde bedragen van de bijstand voor vrijwilligersvergoedingen zijn nu hetzelfde als de bedragen van de vrijwilligersregeling. De vraag of het vrijwilligerswerk plaatsvindt in het kader van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling, speelt geen rol meer.

2.10 Overzichtstabellen

In de volgende tabellen ziet u welke uitkeringen en verstrekkingen belast of onbelast zijn voor:

- niet-zelfstandigen op grond van de Participatiewet (tabel 1)
- zelfstandigen op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) (tabel 2)

Tabel 1 Uitkeringen en verstrekkingen op grond van de Participatiewet		
Artikel uit de Participatiewet	Omschrijving	Belast
Artikel 12	Onderhoudsplicht ouders Voor zover de uitkering niet uitgaat boven de normbijstand voor personen van 21 jaar en ouder als bedoeld in hoofdstuk III, paragraaf 1 tot en met 3 van de Participatiewet	Ja
	Het bedrag waarmee de uitkering de normbijstand overschrijdt	Nee
Artikel 16	Zeer dringende redenen Voor zover de uitkering niet uitgaat boven de normbijstand als bedoeld in hoofdstuk III, paragraaf 1 tot en met 3 van de Participatiewet	Ja
	Het bedrag waarmee de uitkering de normbijstand overschrijdt	Nee
Artikel 20	Jongerennormen Norm voor belanghebbenden jonger dan 21 jaar	Ja
Artikel 21	Normen 21 tot AOW-leeftijd Norm voor belanghebbenden van 21 tot AOW-leeftijd	Ja
Artikel 22	Normen AOW-leeftijd of ouder Norm voor belanghebbenden van AOW-leeftijd of ouder	Ja
Artikel 23, lid 1	Normen in inrichting Norm bij verblijf in een inrichting	Ja
Artikel 23, lid 2	Nominale zorgpremie Zvw Bedrag om de nominale zorgpremie te betalen	Ja
Artikel 24	Afwijking norm gehuwden Algemene bijstand aan gehuwden van wie een van de partners geen recht heeft op algemene bijstand	Ja
Artikel 31, lid 2, onderdeel j	Middelen Een een- of tweemaalige premie in het kader van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling tot € 2.392 per kalenderjaar mits in dat jaar geen vrijwilligersvergoeding is betaald als bedoeld in artikel 31, lid 2, onderdeel k van de Participatiewet	Nee
Artikel 31, lid 2, onderdeel k	Middelen Een kostenvergoeding voor vrijwilligerswerk (zie ook paragraaf 2.9)	Nee

Tabel 1 Uitkeringen en verstrekkingen op grond van de Participatiewet		
Artikel uit de Participatiewet	Omschrijving	Belast
Artikel 35	Bijzondere bijstand Bijzondere bijstand voor zover eenmalig	Nee
	Bijzondere bijstand periodiek – Noodzakelijke kosten – Kinderen jonger dan 21 jaar aanvulling op algemene bestaanskosten	Nee Ja
	Categoriale bijzondere bijstand Een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering voor 18+	Nee
Artikel 36	Individuele inkomensvoorslag	Nee
Artikel 36b	Individuele studietoelage	Ja
Artikel 45, lid 5	Vaststelling en betaling overlijdensuitkering De normbijstand en eventuele toeslag waar de nabestaande zelf recht op heeft	Ja
	Het meerdere	Nee
Artikel 48	Geldlening of borgtocht	Nee
Artikel 49	Schuldenlast Bijstand ter aflossing van een schuldenlast	Nee
Artikel 50	Eigen woning Algemene bijstand; krediethypotheek	Nee
Artikel 51	Duurzame gebruiksgoederen Bijzondere bijstand voor kosten van noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen	Nee
Artikel 52	Voorschot Voorschot in de vorm van een renteloze lening	Nee
	Verrekening algemene bijstand met voorschot	Ja
Artikel 52, lid 3	Voorschot Voorschot in de vorm van een renteloze lening voor bijzondere bijstand	Nee
Artikel 57, onderdeel a	Noodzakelijke betalingen en bijstand in natura Noodzakelijke betalingen aan derde	Ja
Artikel 57, onderdeel b	Noodzakelijke betalingen en bijstand in natura Bijstand in natura	Ja

Let op!

De gemeentelijke toeslag voor algemene noodzakelijke kosten van het bestaan voor een alleenstaande (ouder) is per 1 januari 2015 vervallen. Toeslagen die u op grond van het overgangsrecht nog uitbetaalt, zijn belast.

Tabel 2 Uitkeringen en verstrekkingen op grond van het Bbz 2004

Artikel van het Bbz 2004	Omschrijving	Belast voor de loonbelasting	Belast voor de inkomstenbelasting
Artikel 11, lid 1	Uitbetaling van lening voor algemene bijstand Voorlopige voorziening in de vorm van een renteloze geldlening	Nee	Nee
Artikel 11, lid 2	Uitbetaling van lening voor algemene bijstand Omzetting van een lening in een bedrag om niet	Ja	Ja
Artikel 12	Definitieve vaststelling netto-inkomen Leenbijstand als en voor zover omgezet in of aangevuld met een bedrag om niet, niet zijnde bijzondere bijstand	Ja	Ja
	Bijzondere bijstand Zie tabel 1 artikel 35 Participatiewet		
Artikel 12, lid 2	Jaarnorm, inclusief de daarin begrepen premie arbeidsongeschiktheid en de bijdrage Zvw over de winst uit onderneming	Ja	Ja
Artikel 13	Handhaving renteloze geldlening	Nee	Nee
Artikel 14, lid 2	Vormen van bijstandsverlening aan zelfstandigen Voorschot op grond van artikel 52 Participatiewet	Nee	Nee
Artikel 15	Rentedragende geldlening Bijstand in de vorm van een rentedragende geldlening ter voorziening in de behoefte aan bedrijfskapitaal	Nee	Nee
Artikel 16	Borgtocht Bijstand in de vorm van een borgtocht ter voorziening in de behoefte aan bedrijfskapitaal	Nee	Nee
Artikel 18	Duur algemene bijstand gevestigde zelfstandige Algemene bijstand gevestigde zelfstandige	Zie art. 11, lid 1, resp. lid 2**	Zie art. 11, lid 1, resp. lid 2**
Artikel 19	Verlening van een bedrag om niet Algemene bijstand om niet	Ja	Ja
Artikel 20	Bedrijfskapitaal gevestigde zelfstandige Bijstand in de vorm van een geldlening of borgtocht voor bedrijfskapitaal aan gevestigde zelfstandige	Nee	Nee
Artikel 21, lid 1	Omzetting in bedrag om niet bij geldlening en borgtocht Omzetting leenbijstand in een bedrag om niet	Nee	Mogelijk*
Artikel 21, lid 2	Omzetting in bedrag om niet bij geldlening en borgtocht – Kwijtschelding rente – Terugbetaling van rente	Nee	Mogelijk*
Artikel 21, lid 3	Omzetting in bedrag om niet bij geldlening en borgtocht Rentevergoeding als gevolg van borgstelling	Nee	Mogelijk*
Artikel 22	Bedrijfskapitaal om niet gevestigde zelfstandige Bijstand om niet voor bedrijfskapitaal	Nee	Mogelijk*
Artikel 23	Duur algemene bijstand beginnende zelfstandige Algemene bijstand aan beginnende zelfstandige	Zie art. 11, lid 1, resp. lid 2**	Zie art. 11, lid 1, resp. lid 2**
Artikel 24	Bedrijfskapitaal beginnende zelfstandige Geldlening of borgtocht aan beginnende zelfstandige	Nee	Nee
Artikel 25	Duur algemene bijstand en inkomenseis oudere zelfstandige Algemene bijstand oudere zelfstandige	Zie art. 11, lid 1, resp. lid 2**	Zie art. 11, lid 1, resp. lid 2**
Artikel 26	Bedrijfskapitaal oudere zelfstandige Bedrag om niet voor bedrijfskapitaal aan oudere zelfstandige	Nee	Mogelijk*
	Renteloze lening voor bedrijfskapitaal aan oudere zelfstandige	Nee	Nee
Artikel 27	Duur algemene bijstand beëindigende zelfstandige Algemene bijstand beëindigende zelfstandige	Zie art. 11, lid 1, resp. lid 2**	Zie art. 11, lid 1, resp. lid 2**

Tabel 2 Uitkeringen en verstrekkingen op grond van het Bbz 2004

Artikel van het Bbz 2004	Omschrijving	Belast voor de loonbelasting	Belast voor de inkomstenbelasting
Artikel 28	Duur algemene bijstand arbeidsongeschikte zelfstandige Algemene bijstand arbeidsongeschikte zelfstandige	Zie art. 11, lid 1, resp. lid 2**	Zie art. 11, lid 1, resp. lid 2**
Artikel 29, lid 2	Vorbereidingskosten Renteloze lening voor de voorbereidingskosten van een op te starten bedrijf	Nee	Nee
Artikel 29, lid 3, onderdeel a	Vorbereidingskosten Omzetting renteloze lening in een bedrag om niet voor de voorbereidingskosten van een niet opgestart bedrijf	Nee	Mogelijk*
Artikel 29, lid 3, onderdeel b	Vorbereidingskosten Omzetting renteloze lening in een rentedragende lening als bedrijf is opgestart	Nee	Nee

* Mogelijk, afhankelijk van feiten en omstandigheden.

** De algemene bijstand op grond van artikel 18, 23, 25, 27 en 28 van het Bbz 2004 (Bijstand aan zelfstandigen anders dan ter voorziening in de behoefte aan bedrijfskapitaal) wordt, op grond van artikel 11, lid 1 van het Bbz 2004, verstrekt in de vorm van een renteloze lening. Op het moment dat die lening op grond van artikel 11, lid 2 van het Bbz 2004 wordt omgezet in een bedrag om niet (gift), is de uitkering belast. Met ingang van 2017 geldt dit bedrag als eindheffingsbestanddeel. Dit bestanddeel is dus belast bij de gemeente en niet bij de Bbz-gerechtigde. De gemeente betaalt hierover loonbelasting/premie volksverzekeringen. Dit eindheffingsbestanddeel hoort dus niet meer tot het belastbare inkomen en het toetsingsinkomen voor toeslagen. Bij het berekenen van het bedrag dat om niet kan worden verstrekt, gaat u uit van de zogenaamde jaarnorm. Deze jaarnorm bestaat uit de bijstandsnorm (inclusief vakantiegeld) verhoogd met de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw en de premie particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekering. Deze inkomensafhankelijke bijdrage heeft alleen betrekking op winst uit onderneming en niet op de Bbz-uitkering. Voor zover de jaarnorm wordt omgezet in een bedrag om niet, is deze volledig belast.

3 Rekenvoorschrift loonheffingen voor uitkeringen op grond van de Participatiewet

3.1 Verzelfstandiging van uitkeringsrechten

In gevallen waarin bijstand wordt verstrekt aan gehuwden en daarmee gelijkgestelden, bestaat voor beide partners een gelijke aanspraak op de (aanvullende) bijstand. Hierbij is niet van belang aan wie van de partners de bijstand wordt uitbetaald. Dit betekent dat voor het bepalen van de loonheffingen het rekenvoorschrift voor elk van de partners moet worden toegepast. Deze individuele benadering geldt ook voor de definitieve vaststelling na afloop van het kalenderjaar. Daarbij moet de loonheffingskorting (en het eventueel al gebruikte deel daarvan) per partner berekend worden.

U moet voor ieder van de partners de werknemersgegevens leveren bij de aangifte loonheffingen. Verder moet u na afloop van het kalenderjaar aan elke partner afzonderlijk een jaaropgave verstrekken van de verleende bijstand.

3.2 Rekenvoorschrift loonbelasting/premie volksverzekeringen voor uitkeringen op grond van de Participatiewet

Het berekenen van de loonbelasting/premie volksverzekeringen over bijstandsuitkeringen vindt in twee fasen plaats.

Eerste fase

Gedurende het jaar gebruikt u voor de bepaling van de loonbelasting/premie volksverzekeringen het bijstandspercentagetarief van tabel 3 in paragraaf 3.2.3. De uitkomsten van deze berekeningen hebben een voorlopig karakter.

Tweede fase

Op het einde van het jaar bepaalt u de definitieve loonbelasting/premie volksverzekeringen. De rekenregels daarvoor staan in paragraaf 3.2.1 en 3.2.2.

Als u niet met deze twee fases wil rekenen, dan berekent u de loonbelasting/premie volksverzekeringen volgens de methode van fase 2.

Let op!

Als een bijstandsgerechtigde de aow-leeftijd heeft bereikt in de loop van het kalenderjaar, dan moet u de loonbelasting/premie volksverzekeringen twee keer berekenen: één keer over de periode voorafgaand aan de maand waarin de bijstandsgerechtigde de aow-leeftijd heeft bereikt (eerste berekening) en één keer over de periode vanaf de maand waarin de bijstandsgerechtigde de aow-leeftijd heeft bereikt, met inbegrip van die maand (tweede berekening).

3.2.1 Loonheffingskorting

Bij de heffing van de loonbelasting/premie volksverzekeringen komt de bijstandsgerechtigde in aanmerking voor de loonheffingskorting. Deze loonheffingskorting is het gecombineerde bedrag van de volgende heffingskortingen:

- de algemene heffingskorting, voor alle bijstandsgerechtigden
- de ouderenkorting, voor personen die de aow-leeftijd hebben en ouder
- de alleenstaande-ouderenkorting, voor personen die een aow-uitkering voor alleenstaanden krijgen

De arbeidskorting is alleen van toepassing bij loon uit tegenwoordige arbeid en hoort daarom niet tot de loonheffingskorting voor de bijstandsgerechtigde.

De loonheffingskorting mag alleen worden toegepast naar het aantal loontijdvakken, d.w.z. naar de periode(n) in het kalenderjaar waarover bijstand is verleend.

Let op!

Als over een periode bijstand werd uitbetaald die in hetzelfde kalenderjaar geheel werd terugbetaald, telt die periode niet mee als loontijdvak. Als deze bijstand gedeeltelijk is terugbetaald, telt die periode naar rato van het nog openstaande deel mee. Zie hoofdstuk 6.

Let op!

Als u over een periode geen bijstand betaalt wegens een getroffen maatregel (ook wel 100% maatregel genoemd), dan telt deze periode niet mee als loontijdvak. Als u over een periode geen bijstand betaalt wegens verrekening van de bijstand met een bedrag die de hoogte van de bijstand niet beïnvloedt (bijvoorbeeld met een voorschot), dan telt deze periode wel mee als loontijdvak.

Let op!

Als u de bijstand van december in januari van het volgende jaar betaalt, dan wordt volgens de hoofdregel deze bijstand in januari genoten en is januari ook het loontijdvak van deze bijstand. U mag de uitkering van december ook meenemen in de laatste aangifte van het voorgaande kalenderjaar als u hierin een bestendige gedragslijn volgt. Deze bijstand wordt dan aan het loontijdvak toegerekend van december van het voorgaande kalenderjaar.

De loonheffingskorting wordt als volgt berekend:

- Als over het hele kalenderjaar bijstand is verleend, is het bedrag van de loonheffingskorting gelijk aan bedrag A uit tabel 1 (zie paragraaf 3.2.2).
- Als slechts over een deel van het kalenderjaar bijstand is verleend, moet u het bedrag van de loonheffingskorting tijdsevenredig berekenen:
 - Voor elke volle kalendermaand stelt u het bedrag op $1/12$ e van bedrag A.
 - Bij gebroken kalendermaanden herleidt u het bedrag door het aantal dagen in de maand waarover bijstand is verleend, te delen door het werkelijke aantal dagen in die maand.

De berekende loonheffingskorting wordt aangeduid als bedrag L.

Indien er bij een andere inhoudingsplichtige eveneens loonheffingskorting is benut, dan dient dit reeds benutte bedrag in mindering gebracht te worden op bedrag L. Voor de bepaling van de elders benutte heffingskorting, aangeduid als bedrag P, zie paragraaf 3.3.

In formulevorm:

Bedrag Q = bedrag L – bedrag P

Let op!

Bedrag Q mag niet kleiner zijn dan 0.

Bedrag Q is de loonheffingskorting waar u mee rekt.

3.2.2 Loonbelasting/premie volksverzekeringen over belaste bijstand

Voor de berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen is er een onderscheid tussen gemeenten en de svb.

Gemeente

Voor de berekening heeft de gemeente de volgende tabel nodig:

Tabel 1 Percentages en bedragen loonbelasting/premie volksverzekeringen voor bijstandsgerechtigden			
		Jonger dan AOW-leeftijd	AOW-leeftijd en ouder
A	Loonheffingskorting	€ 2.254	Gehuwden € 2.443 Alleenstaanden € 2.881
E	Percentage loonbelasting/premie volksverzekeringen als over de bijstand geen sprake is van in te houden bijdrage Zvw	57,60%	22,93%

De gemeente berekent de hoogte van de loonbelasting/premie volksverzekeringen als volgt:

$$\text{Loonbelasting/premie volksverzekeringen} = (\text{netto belaste bijstand} - Q) \times E - Q$$

Het percentage E is afhankelijk van de leeftijd van de bijstandsgerechtigde.

Let op!

Het berekende bedrag van de loonbelasting/premie volksverzekeringen mag niet kleiner zijn dan 0.

SVB

Voor de berekening heeft de svb de volgende tabel nodig:

Tabel 2 Percentages en bedragen loonbelasting/premie volksverzekeringen voor bijstandsgerechtigden			
		Jonger dan AOW-leeftijd	AOW-leeftijd en ouder
A	Loonheffingskorting	€ 2.254	Gehuwden € 2.443 Alleenstaanden € 2.881
D	Percentage loonbelasting/premie volksverzekeringen als over de bijstand bijdrage Zvw ingehouden moet worden.	62,96%	24,56%
K	Maximumbijdrage-inkomen Zvw	€ 53.701	€ 53.701

De svb berekent de hoogte van de loonbelasting/premie volksverzekeringen met de volgende formule:

$$(\text{netto belaste bijstand} - Q) \times D - Q^5$$

Percentage D is afhankelijk van de leeftijd van de bijstandsgerechtigde.

Let op!

Als een bijstandsgerechtigde de aow-leeftijd heeft bereikt in de loop van het kalenderjaar, dan wordt de loonbelasting/premie volksverzekeringen over de bijstand voor en na het bereiken van de aow-leeftijd apart berekend. In dit geval moet de svb het maximumbijdrageloon Zvw (bedrag M) bepalen over de gezamenlijke loontijdvakken. Bij de eerste berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen wordt dit bedrag genomen als bedrag M in de formule genoemd in voetnoot 5. Voor de tweede berekening moet als bedrag M genomen worden bedrag M minus de brutobijstand van de eerste berekening. Het berekende restant mag niet kleiner zijn dan 0.

Het berekende bedrag van de loonbelasting/premie volksverzekeringen mag niet kleiner zijn dan 0.

3.2.3 De loonbelastingtabel ('bijstandspercentagetarief')

In de tabel staan per categorie bijstandsgerechtigden het percentage voor de berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen.

De bijstandsuitkeringen aan personen in inrichtingen en jongeren van 18, 19 of 20 jaar (bedoeld in artikel 20 en 23 van de Participatiewet) zijn in principe belast. Daarom geldt voor deze groepen sinds 1 januari 2015 het bijstandspercentagetarief voor 'Overige personen' genoemd in tabel 3. Door deze vereenvoudiging is er nog maar één bijstandspercentagetarief voor bijstandsgerechtigden jonger dan de aow-leeftijd. Dit is in lijn met het doel van het bijstandspercentagetarief, namelijk een gewogen gemiddeld tarief voor alle bijstandsgerechtigden (jonger dan de aow-leeftijd).

Bijstandsgerechtigde	Bijstandspercentagetarief
Aow-leeftijd en ouder	0%
Bbz 2004	57,60%
Overige personen	24,5%

U berekent de loonbelasting/premie volksverzekeringen door het juiste percentage toe te passen over het nettobedrag van de belaste bijstand.

5 Als de bijstand hoger is dan het maximumbijdrage-inkomen, is er voor de svb een alternatieve formule voor het berekenen van de loonbelasting/premie volksverzekeringen. Maar deze situatie komt in de praktijk nauwelijks voor. Voor de volledigheid vermelden wij deze formule:

$$(\text{netto belaste bijstand} - Q + S) \times E - Q$$

Hierbij geldt:

- S = bedrag M (het berekende maximumbijdrage-inkomen) × G (percentage bijdrage Zvw)
- Het percentage E is afhankelijk van de leeftijd van de bijstandsgerechtigde:
 - jonger dan de aow-leeftijd: 57,6 %
 - aow-leeftijd en ouder: 22,93%

Voor de berekening van het nettobedrag dat hoort bij het maximumbijdrage-inkomen Zvw, zie paragraaf 3.4.2.

3.3 Elders benutte loonheffingskorting

U berekent met welk bedrag aan loonheffingskorting al rekening is gehouden bij de loonbelasting/premie volksverzekeringen over andere inkomsten. Dit bedrag wordt aangeduid als bedrag P. Daarbij is het niet van belang of de looninkomsten ook daadwerkelijk in mindering zijn gebracht op de bijstand.

Uit praktische overwegingen keuren wij goed dat de als voorlopige teruggaaf betaalde heffingskorting van de minstverdienende partner gezien wordt als 'elders benutte heffingskorting' en zo in de berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen van de minstverdienende partner meegenomen wordt.

Als een deel van het loontijdvak van de looninkomsten buiten de bijstandperiode valt, moet u het bedrag van de benutte loonheffingskorting op dezelfde wijze herleiden als de netto-inkomsten die aan de bijstandsperiode worden toegerekend.

De percentages en bedragen in de tabellen 4, 5 en 6 gebruikt u om de benutte loonheffingskorting bij andere inhoudingsplichtigen te bepalen.

Tabel 4 Percentages en bedragen loonbelasting voor bijstandsgerechtigden			
		Jonger dan AOW-leeftijd	AOW-leeftijd en ouder
B	Tariefpercentage 1e schijf van het schijventarief	36,55%	18,65%
C	Tariefpercentage 1e schijf van het schijventarief na correctie arbeidskorting	34,778%	17,746%

Tabel 5 Maximumbedragen aan algemene heffingskorting die per loontijdvak in de loonbelastingtabellen zijn verwerkt voor personen jonger dan AOW-leeftijd			
Loontijdvak	Witte of groene loonbelastingtabellen voor werknemers		
	zonder vakantiebonnen	met vakantiebonnen voor 19 of minder vakantiedagen	met vakantiebonnen voor 20 of meer vakantiedagen per jaar
Kwartaal	€ 563,50	--	--
Maand	€ 187,84	€ 199,35	€ 213,27
Vier weken	€ 173,39	€ 184,00	€ 196,86
Week	€ 43,35	€ 46,00	€ 49,22
Dag	€ 8,67	€ 9,20	€ 9,85

Tabel 6 Maximumbedragen algemene heffingskorting en ouderenkortingen die per loontijdvak in de loonbelastingtabellen zijn verwerkt voor personen met de AOW-leeftijd en ouder		
Loontijdvak	Witte of groene tabellen	Groene tabel voor alleenstaande met AOW
	Algemene heffingskorting en ouderenkorting	Algemene heffingskorting, ouderenkorting en aanvullende ouderenkorting
Kwartaal	€ 610,75	€ 720,25
Maand	€ 203,59	€ 240,09
Vier weken	€ 187,93	€ 221,62
Week	€ 46,99	€ 55,41
Dag	€ 9,40	€ 11,09

De berekening van de elders benutte heffingskorting hangt af van de situatie:

- U beschikt over een loonspecificatie en berekent de elders benutte loonheffingskorting (bedrag P) op basis van het brutoloon (paragraaf 3.3.1).
- U beschikt niet over een loonspecificatie en berekent de elders benutte loonheffingskorting (bedrag P) op basis van het nettoloon (paragraaf 3.3.2).
- Er is sprake van een bijzondere situatie (paragraaf 3.3.3).

Let op!

De berekening op basis van het brutoloon is voorgeschreven. Pas als ook op het einde van het kalenderjaar het brutoloon niet bekend is, mag de bepaling op basis van het nettoloon plaatsvinden.

3.3.1 Loonheffingskorting berekenen op basis van het brutoloon

Als u over het brutoloon beschikt, kunnen zich de volgende situaties voordoen:

- Er is geen rekening gehouden met de loonheffingskorting.
- Er is wel rekening gehouden met de loonheffingskorting en er is loonbelasting/premie volksverzekeringen ingehouden.
- Er is wel rekening gehouden met de loonheffingskorting, maar er is geen loonbelasting/premie volksverzekeringen ingehouden.

Geen rekening gehouden met loonheffingskorting

Als er bij de inhouding van loonbelasting/premie volksverzekeringen geen rekening is gehouden met loonheffingskorting, is het bedrag van de benutte loonheffingskorting nihil. Dit is ook het geval als het anoniementarief of het tarief voor artiesten of beroepssporters is toegepast.

Wel rekening gehouden met loonheffingskorting en loonbelasting/premie volksverzekeringen ingehouden

Als er bij de inhouding van loonbelasting/premie volksverzekeringen wel rekening is gehouden met loonheffingskorting en er ook loonbelasting/premie volksverzekeringen is ingehouden, dan kunt u de benutte loonheffingskorting aflezen uit tabel 5 of 6.

Wel rekening gehouden met loonheffingskorting, maar geen loonbelasting/premie volksverzekeringen ingehouden

Als er bij de loonbelasting/premie volksverzekeringen wel rekening is gehouden met loonheffingskorting, maar er geen loonbelasting/premie volksverzekeringen is ingehouden, moet u de benutte loonheffingskorting berekenen.

U vermenigvuldigt het brutoloon met:

- percentage B van tabel 4, als op het loon de groene tabel is toegepast
- percentage C van tabel 4, als op het loon de witte tabel is toegepast

3.3.2 Loonheffingskorting berekenen op basis van het nettoloon

Als u niet over het brutoloon beschikt, moet u de benutte loonheffingskorting op de volgende wijze berekenen op basis van het nettoloon.

U corrigeert het nettoloon met loonbestanddelen die bijvoorbeeld uit vorige tijdvakken bekend zijn. Deze correctie gaat als volgt:

1. Verhoog het nettoloon met de volgende loonbestanddelen:
 - a. beloningen in natura
 - b. bijdragen aan de personeelsvereniging en dergelijke
 - c. aflossing van leningen
 - d. personeelsaankopen
2. Verlaag het nettoloon met de volgende loonbestanddelen:
 - a. onbelaste (reis)kostenvergoedingen

Voor de bepaling van de elders benutte loonheffingskorting (bedrag P), zie paragraaf 3.3.1. Gebruik daarbij het gecorrigeerde nettoloon als brutoloon.

3.3.3 Bijzondere situaties

Bij het berekenen van de loonheffingskorting die bij een andere inhoudingsplichtige is benut, kunnen zich een aantal bijzondere situaties voordoen. Het gaat daarbij om loonheffingskorting die is benut bij:

- vakantiegeld en andere bijzondere beloningen
- Anw- en Aow-uitkeringen
- pensioenuitkeringen waarop de bijdrage Zvw wordt ingehouden

Uitbetaling vakantiegeld en andere bijzondere beloningen

Op bijzondere beloningen wordt bij de berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen nog loonheffingskorting toegepast tot een brutojaarloon van € 6.482. In deze gevallen is de elders benutte loonheffingskorting, bedrag P, lager dan het maximum van de algemene heffingskorting en benut de gemeente het restant.

In de tabel voor bijzondere beloningen is een nieuwe kolom opgenomen:

‘verrekeningspercentage loonheffingskorting’. Voor de afbouw van de algemene heffingskorting wordt in de tijdvaktabellen geen rekening gehouden met bijzondere beloningen. Met het percentage uit de kolom ‘verrekeningspercentage loonheffingskorting’ past u de afbouw van de algemene heffingskorting alsnog toe bij een brutojaarloon van € 19.982 en meer, tot een brutojaarloon van € 67.068. Om de loonbelasting/premie volksverzekeringen voor bijzondere beloningen te berekenen, telt u de percentages uit de kolommen ‘verrekeningspercentage loonheffingskorting’ en ‘standaardtariief’ bij elkaar op. U mag de 2 percentages ook afzonderlijk toepassen op de bijzondere beloning.

Anw-en Aow-uitkeringen

Bij de Anw- en de Aow-uitkeringen staat het bedrag van het brutoloon in de opgave van het nieuwe maandbedrag van januari (specificatie). Eind januari verstuurt de svb de specificatie en de jaarpogave naar het huisadres van de uitkeringsgerechtigde. Voor de bepaling van de elders benutte loonheffingskorting zie paragraaf 3.3.1.

Pensioenuitkeringen waarop de bijdrage Zvw wordt ingehouden

Als bij pensioenuitkeringen het brutoloon niet bekend is, moet worden uitgegaan van het nettoloon.

Voor de bepaling van de elders benutte loonheffingskorting zie paragraaf 3.3.1. Gebruik daarbij het nettoloon \times factor F als brutoloon. Factor F is de bruteringsfactor bijdrage-inkomen Zvw zoals deze geldt voor de svb. Zie tabel 8 van paragraaf 3.4.2.

3.4 Rekenvoorschrift inkomensafhankelijke bijdrage Zvw voor uitkeringen op grond van de Participatiewet

De gemeente moet over een belaste bijstandsuitkering altijd de werkgeversheffing Zvw berekenen, ook als de bijstandsgerechtigde de AOW-leeftijd heeft bereikt. Voor de svb geldt dat over de belaste bijstand altijd de bijdrage Zvw berekend moet worden, ook als de partner de AOW-leeftijd nog niet heeft bereikt.

De overkoepelende term voor de werkgeversheffing Zvw en de bijdrage Zvw is 'inkomensafhankelijke bijdrage Zvw'. De inkomensafhankelijke bijdrage Zvw wordt berekend per loontijdvak, net als de andere loonheffingen. Het loontijdvak is de periode waarover de belaste bijstandsuitkering wordt genoten. Het loontijdvak voor de Zvw is gelijk aan het loontijdvak dat wordt gebruikt voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen.

De inkomensafhankelijke bijdrage Zvw hoeft alleen te worden betaald als er een loontijdvak is. Er hoeft dus geen inkomensafhankelijke bijdrage Zvw te worden berekend als de nettobijstand die in het kalenderjaar is uitbetaald, in zijn geheel bestaat uit bijstand die betrekking heeft op perioden van een vorig kalenderjaar. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een nabetaling van de vakantie-uitkering aan een bijstandsgerechtigde die in het vorige kalenderjaar is uitgestroomd. In dit geval zijn er geen loontijdvakken en is derhalve het maximumbijdrage-inkomen Zvw nihil. Als er in het kalenderjaar wel loontijdvakken zijn, wordt de volledig uitbetaalde bijstand (alsnog) betrokken in de berekening van de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw. Zie het voorbeeld in paragraaf 3.4.1.

De gemeente en de svb moeten ook de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw berekenen als er sprake is van een samenloop van alimentatie-uitkeringen en bijstandsuitkeringen.

De hoogte van de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw heeft in de loop van het jaar een voorlopig karakter. Pas aan het einde van jaar, als de loonbelasting/premie volksverzekeringen definitief wordt vastgesteld, wordt ook de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw definitief vastgesteld.

3.4.1 Bijdrage-inkomen Zvw berekenen door gemeenten

Gemeenten moeten over een belaste bijstandsuitkering altijd de werkgeversheffing Zvw berekenen, ook als de bijstandsgerechtigde de AOW-leeftijd heeft bereikt. De werkgeversheffing Zvw is het bedrag voor de Zvw dat voor rekening van de gemeente komt: de gemeente betaalt dit aan de Belastingdienst.

Om de hoogte van het bijdrage-inkomen Zvw en de werkgeversheffing Zvw te kunnen bepalen heeft de gemeente de volgende tabel nodig:

Tabel 7 Percentages en bedragen Zvw voor bijstandsgerechtigden		
		Gemeente
H	Werkgeversheffing Zvw	6,65%
K	Maximumbijdrage-inkomen Zvw	€ 53.701

De werkgeversheffing wordt berekend tot het maximumbijdrage-inkomen per jaar. Dit maximumbijdrage-inkomen wordt aangeduid met bedrag M en is afhankelijk van het aantal loontijdvakken en wordt afgeleid van bedrag K uit tabel 7 op dezelfde wijze als de loonheffingskorting wordt berekend. Dit is beschreven in paragraaf 3.2.1.

De gemeente bepaalt de hoogte van het bijdrage-inkomen Zvw als volgt:

Bijdrage-inkomen Zvw = netto belaste bijstand + loonbelasting/premie volksverzekeringen over bijstand.

Indien het berekende bijdrage-inkomen Zvw hoger is dan bedrag M, dan wordt bedrag M als bijdrage-inkomen Zvw in aanmerking genomen.

Bepaling nettobedrag dat hoort bij het maximale Zvw-inkomen

Om te bepalen of de nettobijstand hoger is dan het maximumbijdrage-inkomen, moet het nettobedrag bepaald worden dat bij dit maximumbijdrage-inkomen hoort. Dit nettobedrag wordt aangeduid met de letter N. Voor het berekenen van bedrag N geldt de volgende formule:

$$N = \text{bedrag M} \times (1 - B) + Q$$

Let op!

Als een bijstandsgerechtigde de aow-leeftijd heeft bereikt in de loop van het kalenderjaar, dan moet de gemeente het maximumbijdrageloon Zvw bepalen over de gezamenlijke loontijdvakken en over de totale verstrekte bijstand plus loonbelasting/premie volksverzekeringen.

De werkgeversheffing Zvw wordt als volgt berekend: Werkgeversheffing Zvw = Bijdrage-inkomen Zvw × H

Voorbeeld gemeente

Iemand, jonger dan de aow-leeftijd, krijgt in januari met terugwerkende kracht vanaf oktober vorig jaar bijstand van € 1.500,00 per maand. De verstrekte bijstand van € 4.500,00 (3 x € 1.500,00) heeft uitsluitend betrekking op perioden van het voorgaande jaar, dus de werkgeversheffing Zvw bedraagt nihil.

In februari ontvangt de cliënt de uitkering van januari, daarna stopt de bijstand. Totaal heeft de cliënt, inclusief de nabetaling, $4 \times € 1.500,00 = € 6.000,00$ ontvangen. Het aantal loontijdvakken is 1 maand, namelijk januari. Bedrag M bedraagt $€ 53.701/12 = € 4.475,08$. Bij de definitieve bepaling van de loonheffingen zal het bijdrage-inkomen volgens de berekening 'Bijdrage-inkomen Zvw = netto belaste bijstand + loonbelasting/premie volksverzekeringen over bijstand' uitkomen op € 9.159,97. Dit is hoger dan bedrag M, dus bedrag M wordt als grondslag genomen voor de werkgeversheffing Zvw. Deze bedraagt € 297,59 (6,65% van € 4.475,08).

3.4.2 Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw berekenen door de svb

De svb moet over een belaste bijstandsuitkering altijd de bijdrage Zvw berekenen, ook als de partner de aow-leeftijd nog niet heeft bereikt. De bijdrage Zvw is het bedrag voor de Zvw dat het svb inhoudt op de N van de uitkeringsgerechtigde: de svb betaalt dit aan de Belastingdienst.

Om de hoogte van het bijdrage-inkomen Zvw en de bijdrage Zvw te kunnen bepalen heeft de svb de volgende tabel nodig:

Tabel 8 Percentages en bedragen Zvw voor bijstandsgerechtigden		
		svb
F	Bruteringsfactor bijdrage-inkomen Zvw	1,057
G	Bijdrage Zvw	5,40%
K	Maximumbijdrage-inkomen Zvw	€ 53.701

De bijdrage Zvw wordt berekend tot het maximumbijdrage-inkomen per jaar. Dit berekende maximumbijdrage-inkomen wordt aangeduid met bedrag M en is afhankelijk van het aantal loontijdvakken en wordt afgeleid van bedrag K uit tabel 8 op dezelfde wijze als de loonheffingskorting wordt berekend. Dit is beschreven in paragraaf 3.2.1⁶.

De svb berekent het bijdrage-inkomen Zvw als volgt:

Bijdrage-inkomen Zvw = (netto belaste bijstand + loonbelasting/premie volksverzekeringen over bijstand) × F⁷.

De bijdrage Zvw wordt als volgt berekend:

Bijdrage Zvw = bijdrage-inkomen Zvw × G

Let op!

Als een bijstandsgerechtigde de aow-leeftijd heeft bereikt in de loop van het kalenderjaar, dan moet de svb het bijdrage-inkomen Zvw en de bijdrage Zvw twee keer berekenen: één keer over de periode voorafgaand aan de maand waarin de bijstandsgerechtigde de aow-leeftijd heeft bereikt (eerste berekening) en één keer over de periode vanaf de maand waarin de bijstandsgerechtigde aow-leeftijd heeft bereikt, met inbegrip van die maand (tweede berekening). Voor de eerste berekening moet de svb het maximumbijdrageloon Zvw (bedrag M) bepalen over de gezamenlijke loontijdvakken. Voor de tweede berekening moet als bedrag M genomen worden: bedrag M min de brutobijstand van de eerste berekening. Het berekende restant mag niet kleiner zijn dan 0.

3.5 Brutobijstand

U bepaalt het brutoloon als volgt:

Gemeente

Brutobijstand = netto belaste bijstand + loonbelasting/premie volksverzekeringen over bijstand

SVB

Brutobijstand = netto belaste bijstand + loonbelasting/premie volksverzekeringen over bijstand + bijdrage Zvw over bijstand

3.6 Jaaropgave

Na afloop van het kalenderjaar verstrekt u de bijstandsgerechtigde een jaaropgave. Hierop staan vermeld de brutobijstand, de loonbelasting/premie volksverzekeringen, de premies werknemersverzekeringen en de werkgeversheffing Zvw of de bijdrage Zvw.

⁶ De svb gebruikt bedrag M ook voor het bepalen van de loonbelasting/premie volksverzekeringen.

Zie paragraaf 3.2.2. Loonbelasting/premie volksverzekeringen over belaste bijstand.

⁷ Als het berekende bijdrage-inkomen Zvw hoger is dan bedrag M, dan wordt bedrag M als bijdrage-inkomen Zvw gebruikt.

Om te bepalen of de nettobijstand hoger is dan het maximumbijdrage-inkomen Zvw, moet het nettobedrag bepaald worden dat bij dit maximumbijdrage-inkomen Zvw hoort. Dit nettobedrag wordt aangeduid met de letter N.

Voor het berekenen van bedrag N geldt de volgende formule:

Gemeente: $N = \text{bedrag M} \times (1 - B) + Q$

svb: $N = \text{bedrag M} \times (1 - B - G) + Q$

4 Aangifte loonheffingen

U moet maandelijks de aangifte loonheffingen indienen. U krijgt jaarlijks een overzicht van ons met datums waarop u de aangifte loonheffingen moet hebben gedaan en betaald. De bijstandsgerechtigde hoeft voor de betaling van de bijstandsuitkering geen schriftelijke gedagtekende verklaring met persoonlijke gegevens (voorheen de loonbelastingverklaring) bij u in te leveren.

U hoeft voor de bijstandsgerechtigde geen loonstaten op te maken en bij te houden. De berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen wordt gedaan aan de hand van de uitkeringsadministratie.

Met het indienen van de aangifte loonheffingen verstrekt u maandelijks de inkomensgegevens van bijstandsgerechtigden aan ons. In de aangifte loonheffingen van december wordt bij alle aan te geven bedragen het totale jaarbedrag van de jaarafrekening aangegeven, verminderd met de totaal bedragen van de aangifte loonheffingen tot en met november van datzelfde jaar.

Bijstandsuitkeringen worden in de maandaangifte loonheffingen aangegeven waarin de uitkering is betaald of terug ontvangen. De uitkering van december die in januari wordt betaald, wordt in de aangifte loonheffingen van januari aangegeven en betaald.

U mag er ook voor kiezen om de decemberuitkering die in januari is betaald, in de laatste aangifte van het voorgaande kalenderjaar aan te geven. Als voorwaarde geldt hierbij dat u voor alle bijstandsgerechtigden dezelfde keuze maakt. In de aangifte loonheffingen van januari moet u dan 'nullen' aangeven bij de uitgekeerde bijstand en de ingehouden loonheffingen van alle bijstandsgerechtigden. Vanaf februari wordt maandelijks aangifte loonheffingen gedaan van de bijstand die in de betreffende maand is betaald.

Let op!

Een wijziging in deze keuze kan ertoe leiden dat er meer of minder dan twaalf maandbetalingen als jaarloon wordt verantwoord en kan gevolgen hebben voor de bepaling van het Participatiewet-budget (I-deel) en de inkomensafhankelijke regelingen.

4.1 Toelichting op enkele rubrieken van de aangifte loonheffingen

Nummer inkomstenverhouding

Met het 'nummer inkomstenverhouding' identificeren wij de inkomstenverhouding van de bijstandsgerechtigde binnen een administratieve eenheid. Zolang de inkomstenverhouding blijft bestaan, moet u hetzelfde nummer gebruiken, ook als u bijvoorbeeld overgaat op een ander salarissoftwarepakket. Binnen een administratieve eenheid mag u een nummer inkomstenverhouding niet opnieuw gebruiken voor dezelfde persoon.

Als een bijstandsgerechtigde binnen een administratieve eenheid meerdere inkomstenverhoudingen heeft, moet u voor iedere inkomstenverhouding een apart nummer toekennen. Als de bijstandsgerechtigde opnieuw een uitkering krijgt, is sprake van een andere inkomstenverhouding. U moet hiervoor een nieuw nummer toekennen dat nog niet eerder voor deze persoon is gebruikt.

Code soort inkomstenverhouding

Voor bijstandsuitkeringen gelden de volgende codes inkomstenverhouding:

- code 43: uitkering in het kader van de Participatiewet
- code 42: uitkering in het kader van Besluit bijstandverlening zelfstandigen

Loonheffingskorting wel/niet toegepast

Voor bijstandsuitkeringen past u de loonheffingskorting toe. Ook als de loonheffingskorting al bij andere looninkomsten is gebruikt, moet u de code loonheffingskorting met 'ja' aanleveren.

Code loonbelastingtabel

Voor bijstandsuitkeringen gebruikt u de code 250. Deze code wordt ook gebruikt in de aangifte van december, voor de eindafrekening.

Overige codes

U moet een aantal rubrieken in de aangifte die niet van toepassing zijn op bijstandsgerechtigden, invullen of leeg laten. Het gaat dan om:

- code 'contract voor onbepaalde tijd': laat u leeg
- code 'arbeidsverhouding' en 'IVP': laat u leeg
- rubriek 'aantal verloonde uren' en 'aantal contracturen per week': bij beide rubrieken vult u '0' in

Voor u gelden de volgende codes Zorgverzekeringswet:

- code K voor gemeenten: wel verzekeringsplichtig, normaal tarief werkgeversheffing
- code M voor de svb: wel verzekeringsplichtig, ingehouden bijdrage

Loon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen

De brutobijstandsuitkering (zie paragraaf 3.5) vermeldt u in de rubriek 'Loon voor de loonbelasting/volksverzekeringen' van de aangifte loonheffingen.

Als bij het vaststellen van de aanvullende bijstandsuitkering rekening is gehouden met een (belaste) alimentatie-uitkering, dan vermeldt u in de rubriek 'Loon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen' het bedrag van de bijstandsuitkering en de alimentatie. Hierbij maakt het geen verschil of de alimentatie door de gemeente is geïnd of rechtstreeks is betaald aan de bijstandsgerechtigde.

Bedrag doorbetaalde alimentatie/bedrag rechtstreeks betaalde alimentatie

U vult het alimentatiebedrag in één van de volgende rubrieken in:

- in de rubriek 'bedrag in uitkering begrepen doorbetaalde alimentatie' wanneer de alimentatie door de gemeente is geïnd
- in de rubriek 'bedrag rechtstreeks betaalde alimentatie' wanneer de alimentatie door de onderhoudsplichtige rechtstreeks aan de bijstandsgerechtigde is betaald

Vakantiebijslag en opgebouwde recht vakantiebijslag

U hoeft de vakantiebijslag niet aan te geven omdat dit gegeven in het loon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen is verwerkt. De rubriek 'vakantiebijslag' moet wel met een nulbedrag worden ingevuld. Dit geldt ook voor de rubriek 'opgebouwd recht vakantiebijslag'.

Voorbeeld gemeente

Berekening voor een bijstandsgerechtigde tussen 21 en de AOW-leeftijd, op basis van het bijstandsperscentage tarief:

Nettobijstand	€ 700,00 per maand
Loonbelasting/premie volksverzekeringen 24,5% van € 700,00	€ 171,50 +
Brutoloon	€ 871,50

Werkgeversheffing Zvw 6,65% van € 871,50 = € 57,95

Deze bedragen moet u als volgt in de aangifte loonheffingen verwerken:

- Het loon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen is in dit geval € 871,50.
- Het bedrag van € 57,95 is de werkgeversheffing Zvw.
- De bijdrage Zvw is nihil.

4.2 Aangifte loonheffingen corrigeren

Als u aangifte loonheffingen hebt gedaan en er wordt na afloop van de aangiftetermijn een fout in die aangifte geconstateerd, dan moet die fout door middel van een correctie hersteld worden.

Indien in onderstaande rubrieken onjuiste gegevens zijn aangegeven, dienen deze door een correctie hersteld te worden:

- onjuist BSN
- onjuiste codes
- onjuiste inkomensgegevens
- onjuiste werkgeversheffing Zvw of bijdrage Zvw
- onjuiste loonbelasting/premie volksverzekeringen
- onjuiste datum aanvang inkomstenverhouding
- onjuiste datum einde inkomstenverhouding

Let op!

Na een aangifte met een foutief BSN moet u altijd een correctie verzenden met het juiste BSN en gedane aangifte(n) met het foutieve BSN intrekken.

In de volgende gevallen is een correctie niet nodig:

- Er hoeft geen correctie ingestuurd te worden als de adres- en woonplaatsgegevens niet juist zijn. Door in de eerstvolgende aangifte het juiste adres en de juiste woonplaats te vermelden, worden deze in de administratie opgenomen.
- Er hoeft geen correctie ingestuurd te worden als er een nabetaling wordt gedaan. De nabetaling vormt inkomen in het loontijdvak waarin deze wordt uitbetaald. Dit geldt ook voor ontvangen vorderingen en terugbetalingen van bijstand.
- Er is geen correctie nodig voor het verschil tussen de voorlopig en definitief vastgestelde loonheffingen. Dit verschil wordt verwerkt in het loontijdvak waarin de bijstandsuitkering definitief wordt gemaakt.

4.2.1 Correctie over de jaargrens heen

Het kan zijn dat u een fout ontdekt over een loontijdvak van een voorgaand dienstjaar. In dat geval moet u deze fout herstellen. Hierbij gebruikt u de aangiftestructuur en de rekenregels van het betreffende jaar en dient u voor dat tijdvak een losse correctie in. Daarin staan in ieder geval van de bijstandsgerechtigden bij wie fouten hersteld moeten worden, alle werknemersgegevens en een nieuw collectief deel. Een losse correctie wil zeggen dat u deze los van een aangifte indient.

5 Rekenvoorschrift voor bijstandsuitkeringen op grond van het Besluit bijstand- verlening zelfstandigen 2004

In dit hoofdstuk staat het rekenvoorschrift waarmee de gemeente de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de werkgeversheffing Zvw berekent over bijstandsuitkeringen op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004.

Uitkeringen op grond van het Bbz 2004 zijn belast voor de loonheffingen als deze definitief worden vastgesteld. De voorlopige uitkering wordt als lening verstrekt en is derhalve onbelast.

Met ingang van 2017 geldt dat leenbijstand aan een Bbz-gerechtigde die wordt omgezet in een gift, op het moment van omzetting een eindheffingsbestanddeel wordt. Dit bestanddeel is dus belast bij de gemeente en niet bij de Bbz-gerechtigde. Het hoort niet meer tot het verzamelinkomen voor de inkomstenbelasting en het toetsingsinkomen voor toeslagen. De Bbz-gerechtigde kan de eindheffing die de gemeente betaalt niet als voorheffing verrekenen met de inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen.

Op het moment dat de leenbijstand wordt omgezet in een gift, berekent u daarover de verschuldigde eindheffing. Over het eindheffingsloon hoeft u geen inkomensafhankelijke bijdrage Zvw te betalen. In de aangifte loonheffingen vermeldt u het bedrag van de eindheffing in de rubriek 'Eindheffing publiekrechtelijke uitkeringen'. Op deze eindheffing is het tabeltarief van toepassing.

De aangifte en de betaling van de eindheffing moeten gebeuren in het aangiftetijdvak waarin de leenbijstand is omgezet in een gift.

5.1 Rekenvoorschrift voor de berekening van de loonbelasting/ premie volksverzekeringen

De grondslag voor de berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen is het nettobedrag aan bijstand dat definitief is vastgesteld.

Voorbeeld

In februari 2017 vindt de definitieve vaststelling van de Bbz-uitkering van 2016 plaats en wordt van de leenbijstand € 8.000 omgezet in een gift. Vanaf 1 januari 2017 krijgt de Bbz-gerechtigde een uitkering (lening) van € 1.500 per maand. De Bbz-gerechtigde staakt de onderneming per 1 april 2017. In april 2017 wordt de Bbz-uitkering definitief vastgesteld op € 4.500. De bepaling van de verschuldigde eindheffing vindt plaats over de definitief vastgestelde Bbz-uitkering van € 8.000 (aangifte en betaling in maart 2017) en de definitief vastgestelde Bbz-uitkering van € 4.500 (aangifte en betaling in mei 2017).

6 Terugvordering van verstrekte bijstand

Bij terugvordering moet onderscheid gemaakt worden of de bijstand is verstrekt in het huidige kalenderjaar ('nettoterugvordering', zie paragraaf 6.1) of is verstrekt in voorgaande kalenderjaren ('brutoterugvordering', zie paragraaf 6.2). De fiscale verwerking van ontvangsten op terugvorderingen staat vermeld in paragraaf 6.3.

6.1 Terugvordering van bijstand die in het huidige kalenderjaar is verstrekt ('netto')

Bij terugvorderingen binnen hetzelfde kalenderjaar kunt u volstaan met terugvordering van het nettobedrag.

6.2 Terugvordering van bijstand die in voorgaande kalenderjaren is verstrekt ('bruto')

De geheven loonbelasting/premie volksverzekeringen kan over een jaargrens heen niet meer via de aangifte loonheffingen gecorrigeerd worden. Over de jaargrens heen moet u de vordering verhogen met het bedrag van de ingehouden loonbelasting/premie volksverzekeringen.

U berekent de hoogte van het terug te vorderen bedrag als volgt:

- 1 Eerst berekent u over de betaalde bijstandsuitkering de loonbelasting/premie volksverzekeringen volgens de rekenregels van paragraaf 3.2.1 en 3.2.2.
- 2 Vervolgens bepaalt u het juiste bedrag van de bijstandsuitkering en de bijbehorende loonbelasting/premie volksverzekeringen volgens de rekenregels van paragraaf 3.2.1. en 3.2.2.
- 3 Het bedrag van de terugvordering is het verschil in de nettobijstand vermeerderd met het verschil in de loonbelasting/premie volksverzekeringen.

Hierbij gelden de percentages en bedragen van het jaar waarin de bijstand is betaald. Voor de hoogte van de terugvordering maakt het dus niet uit in welk jaar de onjuistheid wordt ontdekt.

Voorbeeld gemeente

Een bijstandsgerechtigde heeft heel 2016 maandelijks een nettobijstandsuitkering ontvangen van € 666,66. In december 2016 is de eindafrekening gemaakt voor de loonheffingen. De berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen in december is dan als volgt:

Nettobijstand € 666,66 × 12 maanden = € 7.999,92

E = (voor 2016) 57,60%

Q = algemene heffingskorting (2016) = € 2.242,00

De loonbelasting/premie volksverzekeringen is $(\text{nettobijstand} - Q) \times E - Q = € 1.074,56$.

In 2017 blijkt dat deze bijstandsgerechtigde ten onrechte voor drie maanden een uitkering heeft gehad die teruggevorderd moet worden. Om de terugvordering te berekenen, moet u een nieuwe eindafrekening december 2016 maken, maar dan voor de negen maanden die wel terecht zijn uitgekeerd. Het verschil tussen deze berekening en de eerdere eindafrekening over twaalf maanden, is de vordering. De berekening van de uitkering over de negen maanden is als volgt:

Nettobijstand € 666,66 × 9 maanden = € 5.999,94

E = (voor 2016) 57,60%

Q = algemene heffingskorting (2016) voor 9 maanden = € 1.681,50

De loonbelasting/premie volksverzekeringen is $(\text{netto belaste bijstand} - Q) \times E - Q = € 805,92$.

Te veel betaalde loonbelasting/premie volksverzekeringen: € 1.074,56 - € 805,92 = € 268,64

De vordering op de bijstandsgerechtigde bepaalt u als volgt:

Verschil nettobijstandsuitkering	€ 1.999,98
Verschil loonbelasting/premie volksverzekeringen	€ 268,64 +
Vordering	€ 2.268,62

6.3 Ontvangsten op terugvordering

Bij ontvangsten op terugvordering worden de werkgeversheffing Zvw en de bijdrage Zvw rechtgetrokken in de aangifte loonheffingen. Dit ongeacht of de vordering betrekking heeft op het huidige of voorgaande kalenderjaren.

De loonbelasting/premie volksverzekeringen wordt binnen hetzelfde kalenderjaar rechtgetrokken in de aangifte loonheffingen, mits de ontvangsten betrekking hebben op vorderingen van hetzelfde kalenderjaar. De loonbelasting/premie volksverzekeringen over ontvangsten die betrekking hebben op voorgaande dienstjaren wordt verrekend via de aangifte inkomstenbelasting van de bijstandsontvanger(s).

6.3.1 Loonbelasting/premie volksverzekeringen over ontvangsten

Ontvangsten die betrekking hebben op hetzelfde kalenderjaar leiden tot negatieve loonbelasting/premie volksverzekeringen. In de loonaangifte wordt deze negatieve loonbelasting/premie volksverzekeringen opgenomen evenals het bijbehorende negatieve brutoloon. Indien voor de uitkeringen het bijstandspercentagetarief wordt gehanteerd, dan moet dit ook over de ontvangsten worden toegepast. Bij ontvangsten op vorderingen die betrekking hebben op voorgaande kalenderjaren is alleen sprake van negatief brutoloon, maar niet van negatieve loonbelasting/premie volksverzekeringen. Daarom mag u geen negatieve loonbelasting/premie volksverzekeringen opnemen in de loonaangifte.

Voorbeeld huidig kalenderjaar gemeente (volgens 'BPT-methode')

In september 2017 wordt € 1000,00 terugontvangen op basis van een nettoterugvordering.

U doet hiervan over september 2017 de volgende aangifte loonheffingen:

Inkomensbedrag (het bedrag van de terugbetaling):	€ 1.000,00
Loonbelasting/premie volksverzekeringen 24,5%	€ 245,00 +
Loon voor de loonbelasting/volksverzekeringen	€ 1.245,00

Werkgeversheffing Zvw 6,65% = € 82,79

De bedragen moeten negatief in de aangifte opgenomen worden.

Voorbeeld voorgaand kalenderjaar gemeente

In september 2017 wordt € 1.000,00 terugontvangen op basis van een brutoterugvordering.

U doet hiervan over september 2017 de volgende aangifte loonheffingen:

Inkomensbedrag (het bedrag van de terugbetaling):	€ 1.000,00
Loonbelasting/premie volksverzekeringen	€ 0,00 +
Loon voor de loonbelasting/volksverzekeringen	€ 1.000,00

Werkgeversheffing Zvw 6,65% = € 66,50

De loonbelasting/premie volksverzekeringen is nihil omdat de ontvangst betrekking heeft op een voorgaand kalenderjaar.

De bedragen moeten negatief in de aangifte opgenomen worden.

6.3.2 Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw over ontvangsten

Ontvangsten, ongeacht of deze betrekking hebben op het huidige of op voorgaande kalenderjaren, leiden tot een negatieve werkgeversheffing Zvw of bijdrage Zvw, die in de loonaangifte moet worden opgenomen. Bij de bepaling van de werkgeversheffing Zvw en de bijdrage Zvw wordt altijd het percentage gehanteerd van het huidige kalenderjaar. Zie de voorbeelden van paragraaf 6.3.1.

6.3.3 Eindafrekening loonheffingen en ontvangsten

Een herziening van het recht op bijstand kan van invloed zijn op de loonheffingskorting. Dit is het geval als de verstrekte bijstand over (een deel van) een tijdvak volledig wordt teruggevorderd. Bij volledige ontvangst van terugvordering vervalt dit tijdvak voor de bepaling van de loonheffingskorting en het maximale Zvw-inkomen. Voor de gevallen waarin bijstand over een periode (bijvoorbeeld een maand) geheel is teruggevorderd, maar in dat kalenderjaar pas voor een deel is terugbetaald, hoeft de loonheffingskorting (en in sommige gevallen de elders benutte algemene heffingskorting) niet tijdsevenredig te worden verminderd, maar kan deze verminderd worden naar rato van het terugbetaalde deel van de teruggevorderde bijstand.

6.3.4 Saldering terugbetaalde vordering met reguliere bijstand

Als er naast de terugbetaalde vordering ook nog een bijstandsuitkering wordt gedaan en beide hebben betrekking op eenzelfde inkomstenverhouding met hetzelfde nummer inkomstenverhouding, dan moet u in de maand van terugbetaling van de vordering één werknemersdeel van de aangifte indienen. Het brutoloon, de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de werkgeversheffing Zvw en de bijdrage Zvw worden gesaldeerd met de overeenkomstige bedragen die horen bij de reguliere bijstandsuitkering. Deze uitkomst kan negatief zijn.

Als er sprake is van verschillende inkomstenverhoudingen, dan moet u voor iedere inkomstenverhouding een werknemersdeel van de aangifte indienen.

7 Verrekening tussen gemeenten, uww en de svb

Voor bijstandsuitkeringen heeft de regeling betrekking op de volgende verrekeningen (zie ook art. 32c, Wet LB):

- verrekening van belaste bijstand met een sociale uitkering die door het Uitkeringsinstituut werknemersverzekeringen (uww) is toegekend
Reeds betaalde uitkeringen kunnen niet meer worden verrekend.
- verrekening van belaste bijstand met een sociale uitkering die door de Sociale Verzekeringsbank (svb) is toegekend
Reeds betaalde uitkeringen kunnen niet meer worden verrekend.

De gemeente en uww of de svb moeten in deze gevallen als volgt handelen:

- 1 De gemeente levert aan uww of de svb een schriftelijke opgaaft ('declaratie') met daarin het brutobedrag van de bijstand die zij over de verrekening periode heeft verstrekt, alsmede het bedrag van de werkgeversheffing Zvw die over deze bijstand is verschuldigd en afgedragen. Voor verrekeningen over voorgaande jaren moet de declaratie opgesteld worden volgens de regels van het betreffende jaar. uww of de svb bewaart deze opgaaft bij de loonadministratie.
- 2 Van de toegekende bruto-uitkering (de 'nabetaling') trekt uww of de svb het gedeclareerde brutobedrag af. uww of de svb vergoedt de bruto-uitkering alsmede de werkgeversheffing Zvw conform de declaratie.
- 3 uww of de svb beschouwt dit vergoede brutobedrag niet als loon en berekent de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de werkgeversheffing Zvw uitsluitend over het resterende deel van de bruto-uitkering die zij heeft toegekend.
- 4 De gemeente wijzigt de aangifte loonheffingen over de loontijdvakken waarin zij de brutobijstand heeft verstrekt, niet. De bijstand is namelijk rechtsgeldig verstrekt, waardoor er geen correctie van de inkomensgegevens voor het verleden gedaan mag worden.
- 5 Wel moet een correctie van de tijdvakgegevens 'aanvang inkomstenverhouding' en 'einde inkomstenverhouding' worden gedaan, als een volledige verrekening heeft plaatsgevonden.
- 6 uww of de svb vermeldt met betrekking tot de 'nabetaling' in de aangifte loonheffingen over het desbetreffende jaar slechts het gedeelte van de bruto-uitkering dat na de hiervoor bedoelde verrekening resteert. Wel moeten de juiste tijdvakgegevens 'aanvang inkomstenverhouding' en eventueel 'einde inkomstenverhouding' worden vermeld.

7.1 Andere verrekeningsituaties

De hiervoor beschreven vereenvoudigde verrekeningsregeling geldt uitsluitend voor verrekeningen tussen gemeenten en uww of de svb. In gevallen waarin deze verrekening niet is toegestaan of niet wordt gebruikt declareert de gemeente de verstrekte bijstand bij de toekennende instantie (werkgever, pensioenfonds of andere gemeente). De uitkeringsgerechtigde geeft hiervoor een machtiging af.

8 Inkomstenbelasting/ premie volksverzekeringen heffingskortingen

De inkomstenbelasting kent een aantal kortingen op de belasting: heffingskortingen. Er zijn in totaal 8 heffingskortingen. Tussen haakjes staat steeds het maximale bedrag van de heffingskorting dat in 2017 geldt voor personen jonger dan de AOW-leeftijd. De bedragen van de ouderenkorting en de alleenstaande-ouderenkorting gelden voor personen die de AOW-leeftijd hebben of ouder zijn.

De heffingskortingen zijn:

- algemene heffingskorting (lagere inkomens maximaal € 2.254; voor hogere inkomens geldt de algemene heffingskorting niet)
- arbeidskorting (lagere inkomens maximaal € 3.223; voor hogere inkomens geldt de arbeidskorting niet)
- werkbonus (maximaal € 1.119)
- ouderenkorting
 - bij een inkomen niet meer dan € 36.057 (€ 1.292)
 - bij een inkomen hoger dan € 36.057 (€ 71)
- alleenstaande-ouderenkorting (€ 438)
- jonggehandicaptenkorting (€ 722)
- inkomensafhankelijke combinatiekorting (€ 1.043 en verhoogd met 6,159 % van het arbeidsinkomen voor zover dat inkomen hoger is dan € 4.895, tot maximaal € 2.778)
- korting voor groene beleggingen (0,7% van de vrijstelling in box 3)

Met de 1e 6 heffingskortingen kan een werkgever of uitkeringsinstantie rekening houden bij de inhouding van loonbelasting/premie volksverzekeringen.

Als de andere heffingskortingen van toepassing zijn, kunnen wij deze maandelijks uitbetalen met een voorlopige teruggaaf. Een voorlopige teruggaaf is ook mogelijk voor de algemene heffingskorting van de partner zonder inkomen of weinigverdienende partner.

De voorlopige teruggaaf wordt automatisch toegekend op basis van de historische gegevens. Als er nog niet eerder een voorlopige teruggaaf is aangevraagd, dan kan dat met het formulier 'Verzoek of wijziging voorlopige aanslag 2017'. Hiermee kan een reeds toegekende voorlopige teruggaaf ook gewijzigd worden. Uiteraard kan dit ook via belastingdienst.nl.

De rangorde voor het toepassen van de heffingskortingen is als volgt:

A Heffingskortingen die onder de loonheffingskorting vallen

- 1 algemene heffingskorting
- 2 arbeidskorting
- 3 werkbonus
- 4 ouderenkorting of jonggehandicaptenkorting⁸
- 5 alleenstaande-ouderenkorting

B Heffingskortingen via voorlopige teruggaaf

- 1 arbeidskorting⁹
- 2 inkomensafhankelijke combinatiekorting
- 3 minstverdienendepartnerkorting
- 4 korting voor groene beleggingen

⁸ Deze kortingen kunnen niet in combinatie met elkaar voorkomen en zijn daarom nevengeschiedt.

⁹ In uitzonderlijke situaties, bijvoorbeeld bij alfa-hulpverlening, kan de arbeidskorting via de voorlopige teruggaaf lopen.

8.1 Voorlopige teruggaaf

Van de heffingskortingen die binnen de Participatiewet tot de middelen worden gerekend kan een voorlopige teruggaaf worden aangevraagd. Het gaat om de volgende heffingskortingen:

- de inkomensafhankelijke combinatiekorting
- de algemene heffingskorting
- de jonggehandicaptenkorting

Inkomensafhankelijke combinatiekorting

Deze korting is voor de minstverdienende partner en alleenstaande ouder die:

- betaald werk verricht waarmee hij ten minste €4.895 verdient aan winst uit onderneming, loon of resultaat uit overige werkzaamheden, of waarvoor hij in aanmerking komt voor de zelfstandigenaftrek
- in het kalenderjaar ten minste zes maanden een kind in zijn huishouden heeft, dat op 1 januari nog geen 12 jaar was en gedurende die periode op zijn woonadres is ingeschreven

Algemene heffingskorting

Iedereen heeft recht op de algemene heffingskorting; partners hebben ieder recht op deze korting. Als een van de partners geen of weinig inkomsten heeft en dus zijn eigen heffingskorting niet (helemaal) gebruikt, dan krijgt die partner onder voorwaarden (een deel van) de heffingskorting uitbetaald (de zogenoemde overdraagbaarheid van de heffingskorting). Voorwaarde voor uitbetaling is dat de andere partner voldoende inkomen heeft en voldoende belasting betaalt.

De uitbetaling van de algemene heffingskorting aan de minstverdienende partner wordt in 15 jaar afgebouwd, met 6,67% per jaar. De afbouw is gestart in 2009. Dit betekent dat er in 2017 € 902 (40%) van de algemene heffingskorting wordt uitbetaald aan de minstverdienende partner. De beperking van de uitbetaling geldt niet als een minstverdienende partner die zijn heffingskorting niet volledig gebruikt, geboren is voor 1 januari 1963. Voor deze groep blijft de uitbetaling 100%.

Voor personen jonger dan de AOW-leeftijd is de algemene heffingskorting € 2.254. Voor personen die de AOW-leeftijd hebben bereikt of ouder, is de algemene heffingskorting vermeerderd met de ouderenkorting in 2017 € 2.443 voor gehuwden en € 2.881 voor alleenstaanden bij een inkomen van niet meer dan € 36.057. Is het inkomen meer dan € 36.057, dan is de heffingskorting vermeerderd met de ouderenkorting voor gehuwden € 1.222 en voor alleenstaanden € 1.660.

Jonggehandicaptenkorting

De jonggehandicaptenkorting van € 722 geldt voor een jonggehandicapte die recht heeft op een uitkering op grond van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten of de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (wet tot 1 januari 2010), tenzij voor hem de ouderenkorting geldt.

Jonggehandicapten komen ook voor de jonggehandicaptenkorting in aanmerking als zij recht hebben op een Wajonguitkering, maar deze Wajonguitkering niet krijgen omdat zij een andere uitkering of ander inkomen uit arbeid hebben.

8.2 Kwijtschelding aanslag inkomstenbelasting

De aanslag wordt niet kwijtgescholden als de voorlopige teruggaaf in verband met de heffingskortingen te hoog is geweest. In dat geval – en ook als bijvoorbeeld de loonheffingskorting onjuist is toegepast – wordt de aanslag niet kwijtgescholden, maar moet u deze betalen. In dat geval is immers te weinig bijstand toegekend en moet u de aanslag betalen.

8.3 Bijzondere bijstand en buitengewone uitgaven

Feitelijke kosten die zijn vergoed door de bijzondere bijstand, kunnen niet als uitgaven voor specifieke zorgkosten worden opgevoerd bij de aangifte inkomstenbelasting.

Een belastingteruggaaf voor uitgaven voor specifieke zorgkosten wordt bij de verlening van algemene bijstand niet als middel in aanmerking genomen.¹⁰

¹⁰ Artikel 31, lid 2, onderdeel f van de Participatiewet.

9 Inhoudingsplicht bij gemeenschappelijke regelingen

Gemeenten mogen wettelijke taken overdragen. Wanneer een gemeente het doen van uitkeringen en verstrekkingen op basis van de Participatiewet delegeert of mandateert, heeft dit gevolgen voor de inhoudingsplicht. In paragraaf 9.1 en 9.2 worden deze gevolgen beschreven.

9.1 Delegatie

Delegatie heeft tot gevolg dat de gemeente (de delegans) de verantwoordelijkheid voor de uitoefening van de bevoegdheid verliest en deze niet meer zelf mag uitoefenen. Delegatie mag dus alleen met een grondslag in een wettelijk voorschrift worden verleend. Deze delegatiebasis kan liggen in de wettelijke regeling waarop de betrokken bestuursbevoegdheid berust, of in een algemene wettelijke delegatieregeling¹¹.

De instantie waaraan de bevoegdheden worden overgedragen, wordt voor deze bevoegdheden zelfstandig juridisch verantwoordelijk. De instantie is dan ook degene die de arbeidsovereenkomsten aangaat en de bijstandsuitkeringen verstrekt. De Belastingdienst heeft het standpunt ingenomen dat wanneer de Participatiewet is gedelegeerd aan een instantie met rechtspersoonlijkheid, deze instantie werkgever wordt. Dat betekent dat ook de loonkostensubsidies en dergelijke naar haar overgaan.

9.2 Mandaat

Bij een mandaat gaat het om een bevoegdheidsuitoefening waarvoor het mandaterende bestuursorgaan (in dit geval: het college van burgemeester en wethouders) verantwoordelijk blijft en waarover zij dan ook de zeggenschap blijft behouden. Een besluit dat in mandaat is genomen, geldt dan ook wettelijk als een besluit van de mandaatgever: de rechtsgevolgen zijn dezelfde als wanneer de mandaatgever zelf het besluit tot stand had gebracht. In geval van mandaat wordt de inhoudingsplicht niet overgedragen.

Voor de Participatiewet geldt voor wat betreft mandatering een beperking op grond van artikel 7 van de Participatiewet over de vaststelling van de rechten en plichten van de belanghebbende en de daarvoor noodzakelijke beoordeling van zijn omstandigheden.

¹¹ De Wet gemeenschappelijke regelingen biedt een algemene wettelijke basis voor het delegeren van bevoegdheden.

Bijlage 1

Gehanteerde letters

Bedrag A	het jaarbedrag van de loonheffingskorting
Percentage B	tariefpercentage 1e schijf van het schijventarief
Percentage C	tariefpercentage 1e schijf van het schijventarief na correctie arbeidskorting
Percentage D	percentage loonbelasting/premie volksverzekeringen als over de bijstand bijdrage Zvw ingehouden moet worden (voor de svb)
Percentage E	percentage loonbelasting/premie volksverzekeringen als over de bijstand geen sprake is van in te houden bijdrage Zvw (voor gemeenten en voor de svb als het maximumpremieloon is bereikt)
Factor F	bruteringsfactor Zvw voor uitkeringsgerechtigden van de svb
Percentage G	percentage bijdrage Zvw
Percentage H	percentage werkgeversheffing Zvw
Bedrag K	maximumbijdrage-inkomen Zvw per jaar
Bedrag L	de berekende loonheffingskorting
Bedrag M	het berekende maximumbijdrage-inkomen
Bedrag N	het nettobedrag horend bij het berekende maximumbijdrage-inkomen Zvw
Bedrag P	de elders benutte heffingskorting
Bedrag Q	de door u te gebruiken loonheffingskorting
Bedrag S	bijdrage Zvw over het berekende maximumbijdrage-inkomen Zvw

Bijlage 2

Percentages en bedragen loonbelasting/ premie volksverzekeringen en Zvw voor bijstandsgerechtigden 2017

Percentages en bedragen loonbelasting/premie volksverzekeringen voor bijstandsgerechtigden			
		Jonger dan 65 jaar plus 6 maanden	AOW-leeftijd en ouder
A	Loonheffingskorting	€ 2.254	Gehuwden € 2.443
			Alleenstaanden € 2.881
B	Percentage eerste schijf van het schijventarief	36,55%	18,65%
C	Percentage eerste schijf van het schijventarief na correctie arbeidskorting	34,778%	17,746%
D	Percentage loonbelasting/premie volksverzekeringen als over de bijstand bijdrage Zvw ingehouden moet worden (voor de svb)	62,96%	24,56%
E	Percentage loonbelasting/premie volksverzekeringen als over de bijstand geen sprake is van in te houden bijdrage Zvw (voor gemeenten en voor de svb als het maximumpremieloon is bereikt)	57,60%	22,93%

Percentages en bedragen Zvw voor bijstandsgerechtigden			
		Gemeente	SVB
F	Bruteringsfactor bijdrageloon Zvw	n.v.t.	1,057
G	Bijdrage Zvw	n.v.t.	5,40%
H	Werkgeversheffing Zvw	6,65%	n.v.t.
K	Maximumbijdrageloon Zvw	€ 53.701	€ 53.701

Bijlage 3

Afkortingen- en begrippenlijst

Lijst van gehanteerde afkortingen

Bbz 2004	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004
Wet LB	Wet op de loonbelasting 1964
Wet ULB	Wet uniformering loonbegrip
Wet IB 2001	Wet inkomstenbelasting 2001
Zvw	Zorgverzekeringswet
ANW	Algemene nabestaandenwet
AOW	Algemene Ouderdomswet
SVB	Sociale Verzekeringsbank
UWV	Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

Lijst van gehanteerde begrippen

Loonheffingen	loonbelasting/premie volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw
Werkgeversheffing Zvw	het bedrag voor de Zvw dat voor rekening van de gemeente komt en aan de Belastingdienst wordt betaald
Bijdrage Zvw	het bedrag voor de Zvw dat de svb op het nettoloon van de uitkeringsgerechtigde inhoudt en aan de Belastingdienst betaalt
Inkomensafhankelijke bijdrage Zvw	overkoepelende term voor de bijdrage Zvw en de werkgeversheffing Zvw
Brutoloon	het belastbare loon

